

Załącznik Nr 1 do Zarządzenia
Nr 5/2024 Dyrektora Powiatowego
Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej
Górze z dnia 15 kwietnia 2024 r.

Standardy Ochrony Małoletnich

w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze

Jelenia Góra, kwiecień 2024

Wprowadzenie

Podstawową zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze oraz osoby współpracujące z Centrum tj. wolontariusze, stażyści, przedstawiciele instytucji jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dzieci i młodzieży przemocy w jakiegokolwiek formie. Standardy ochrony małoletnich obowiązują wszystkich pracowników Centrum i osoby współpracujące oraz zawierają wytyczne dotyczące postępowania w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa i dobra dzieci.

Ze standardami zapoznać należy wszystkich zatrudnionych w Centrum pracowników, a także każdego nowo przyjętego pracownika oraz zamieścić na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze.

Rozdział 1

Podstawowe Terminy

§ 1.

Ilekroć w niniejszych Standardach jest mowa bez bliższego określenia o:

1. Centrum – oznacza to Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze,
2. Dyrektorze – oznacza to Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze,
3. pracowniku – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, umowy cywilno-prawnej, wolontariusza, stażystę w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze,
4. **Koordinator rpz** – koordynator rodzinnej pieczy zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze,
5. **małoletnim** – należy przez to rozumieć zgodnie z kodeksem cywilnym osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia;
6. **opiekunie dziecka** – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic, rodzic zastępczy lub opiekun prawny;

7. **zgodzie opiekuna dziecka** – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z opiekunów dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami dziecka należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;
8. **krzywdzeniu małoletniego** – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika PCPR lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:
9. **przemoc fizyczna** – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu,
10. **przemoc emocjonalna** – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać,
11. **przemoc seksualna** – to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm),
12. **przemoc ekonomiczna** – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom. Jest to jedna z form zaniedbania,
13. **zaniedbywanie** – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego;
14. **danych osobowych dziecka** – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka;
15. **osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich** – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Dyrektora pracownika sprawującego nadzór nad realizacją niniejszych Standardów.

Rozdział 2

Zasady Bezpiecznej Rekrutacji Pracowników

§ 2

1. Dyrektor PCPR przed zatrudnieniem pracownika zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby zamieszczone są w Rejestrze Sprawców przestępstw na tle seksualnym, zwanym dalej Rejestrem.
2. Zasadzie opisanej w ust. 1 podlegają także pełnoletni wolontariusze, stażyści i praktykanci.
3. Kandydat do pracy w procedurze rekrutacji składa oświadczenie o niekaralności.
4. Wolontariusze chcący wspierać dzieci i rodziny w sposób ciągły, systematyczny w miejscu zamieszkania dziecka przed podpisaniem umowy wolontariatu przechodzą diagnozę psychologiczną pod kątem predyspozycji i motywacji do deklarowanej pomocy

Rozdział 3

Przygotowanie Pracowników Do Stosowania Standardów

§ 3

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie pracowników do stosowania Standardów jest Dyrektor PCPR lub bezpośrednio wyznaczony przez niego pracownik PCPR.
2. Osoba wyznaczona przez Dyrektora PCPR zapoznaje pracowników Centrum ze Standardami oraz odbiera od nich oświadczenia o zapoznaniu się ze Standardami. Wzór oświadczenia stanowi Załącznik nr 1 do niniejszych Standardów.

Rozdział 4

Zasady Zapewniające Bezpieczne Relacje Między Małoletnim a Pracownikami

§ 4

1. Zasady bezpiecznych relacji pracowników z małoletnimi:
  - 1) podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników jest działanie dla dobra dziecka i w jego interesie. Pracownik traktuje dziecko z szacunkiem

oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie;

- 2) zasady bezpiecznych relacji pracowników z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy;
2. Pracownicy Centrum zobowiązani są do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione.
  3. Pracownik w kontakcie z dziećmi:
    - 1) zachowuje spokój i odnosi się do dziecka z szacunkiem;
    - 2) uważnie wysłuchuje dziecka i stara się udzielać odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i jego wieku;
    - 3) nie zawstydza dziecka, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża;
    - 4) nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);
    - 5) nie ujawnia drażliwych informacji o dziecku osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawniania jego wizerunku.
  4. Dziecko ma prawo do prywatności, odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a dziecko o takim fakcie powinno być jak najszybciej poinformowane.
  5. Niedopuszczalne jest używanie wulgarnych słów, gestów, żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka przewagi fizycznej lub wynikającej ze stanowiska (zastraszania, zmuszania do określonego zachowania).
  6. Pracownik zobowiązany jest do równego traktowania dzieci, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też niepełnosprawności.
  7. Pracownik zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów dzieci.
  8. Pracownik nie może utrzymywać wizerunków dzieci w celach prywatnych, również zawodowych, jeżeli opiekun dziecka nie wyraził na to zgody.

§ 5

Pracownikowi bezwzględnie zabrania się (pod groźbą kary, w tym więzienia i utraty pracy):

- 1) nawiązywać relacji seksualnych z dzieckiem;
- 2) składać dzieciom propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści;
- 3) proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych używek (narkotyków, tzw. dopalaczy).

§ 6

1. Pracownik zobowiązany jest do zapewnienia dzieciom, że w sytuacji, kiedy poczują się niekomfortowo otrzymają stosowną pomoc, zgodną z instrukcją jej udzielania.
2. W przypadku, kiedy pracownik zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację, zobowiązany jest postępować zgodnie z instrukcją postępowania, obligatoryjnie w przypadku delikatnych spraw, gdzie jest podejrzenie o nieprzestrzeganiu Standardów do poinformowania dyirekcji.
3. Każde, przemocowe zachowanie wobec dziecka jest niedozwolone.
4. Nie można dziecka popychać, bić, szturchać, itp.
5. Pracownikowi nie wolno dotykać dziecka w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Jeśli w odczuciu pracownika, dziecko potrzebuje np. przytulenia, powinien mieć każdorazowo uzasadnienie zaistniałej sytuacji oraz swojego zachowania względem dziecka.
6. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
7. Pracownik nie powinien angażować się w zabawy typu np.: udawane walki, brutalne zabawy fizyczne itp.
8. Pracownik, który ma świadomość, iż dziecko doznało jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z dzieckiem, wykazując zrozumienie i wyczucie.

Rozdział 5

Rozpoznawania i Reagowanie Na Czynniki Ryzyka Krzywdzenia Małoletniego

§ 7

1. Pracownicy posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich.
2. Symptomy, które mogą świadczyć, że dziecko jest ofiarą przemocy psychicznej lub fizycznej:
  - 1) zachowanie:

regres w rozwoju i funkcjonowaniu, trudności szkolne, izolowanie się od otoczenia, wycofanie się z wcześniejszych aktywności, apatia, unikanie kontaktów z rówieśnikami, agresja i zachowania autodestrukcyjne (samookaleczenia, próby samobójcze, zaburzenia odżywiania, uzależnienia, wchodzenie w sytuacje ryzykowne), przestępczość;
  - 2) psychosomatyka:

zróżnicowane objawy, takie jak: bóle głowy, brzucha, bóle wędrujące, niejasnego pochodzenia, moczzenie, zanieczyszczanie, wysypki i inne zmiany na skórze, wypadanie włosów, zaburzenia snu, zahamowanie rozwoju fizycznego, spadek wagi ciała, czynności natrętne, fobie, choroby o nieustalonym podłożu.
  - 3) objawy fizyczne na ciele dziecka:

pręgi na plecach, nogach i rękach, pęknięcia skóry, strupy w miejscach przyczepu małżowin usznych do czaszki, krwawe wylewy do obu gałek ocznych, ślady od przypalania papierosem przypominające ślady po ospie, zasinienia na ciele dziecka, szczególnie takie, kiedy jeden ślad pokrywa się z drugim, liczne, na różnym etapie gojenia ślady odbitej dłoni na ciele dziecka, krwawe sine ślady na podszwach stóp.
  - 4) Dziecko może mieć określone myśli i komunikować je:

jestem zły, jestem winny, nic nie wart, nie zasługuję na to, nic mi się nie udaje, nikt mnie nie rozumie, nikt mi nie uwierzy, wszyscy mają lepiej, świat tak wygląda, nic się nie może zmienić, nikt mi nie pomoże, dorośli są źli, nie mogę nikomu ufać, sprawca mnie nienawidzi/kocha mnie, jestem dla niego wyjątkowy, zależy mu na mnie, nikt nie może się o tym dowiedzieć, bo co się wtedy stanie.

3. Symptomy, które mogą świadczyć, że dziecko jest ofiarą przemocy seksualnej:

- 1) zachowanie:

regres w rozwoju i funkcjonowaniu, trudności szkolne, izolowanie się od otoczenia, wycofanie się z wcześniejszych aktywności, apatia, unikanie kontaktów z rówieśnikami, agresja i zachowania autodestrukcyjne (samookaleczenia, próby samobójcze, zaburzenia odżywiania, uzależnienia, ryzykowne zachowania seksualne, wchodzenie w sytuacje ryzykowne), przestępczość, erotyzacja zachowań w relacjach z rówieśnikami i osobami dorosłymi, zabawy/aktywności nieadekwatne do fazy rozwojowej, wskazujące na podwyższony poziom seksualizacji, nieadekwatna do wieku wiedza na temat anatomii, fizjologii i seksualności człowieka, koncentracja na problematyce seksualnej w wypowiedziach, zabawach, wytworach plastycznych, nadreaktywność, nadmierne pobudzenie emocjonalne;

2) psychosomatyka:

zróżnicowane objawy, takie jak: bóle głowy, brzucha, bóle wędrujące niejasnego pochodzenia, moczenie, zanieczyszczanie, wysypki i inne zmiany na skórze, wypadanie włosów, zaburzenia snu, zahamowanie rozwoju fizycznego, spadek wagi ciała, czynności natrętne, fobie, choroby o nieustalonym podłożu.

3) objawy fizyczne/somatyczne:

choroby weneryczne przenoszone drogą płciową, urazy genitaliów i odbytu dziecka, infekcje i stany zapalne tych okolic, ciąża.

4) myśli i słowa:

jestem zły, winny, brudny, nic nie wart, zasługuję na to, nic mi się nie udaje, nikt mnie nie rozumie, nikt mi nie uwierzy, wszyscy mają lepiej, świat tak wygląda, nic się nie może zmienić, nikt mi nie pomoże, dorośli są źli, nie mogę im ufać, sprawca mnie nienawidzi/kocha mnie, jestem dla niego wyjątkowa, zależy mu na mnie, nikt nie może się o tym dowiedzieć, muszę dochować tajemnicy

4. Jeżeli z objawami u dziecka współwystępują określone zachowania opiekunów dziecka, to podejrzenie, że dziecko jest krzywdzone jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania opiekunów dziecka to:

1) opiekun podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń dziecka;

2) opiekun odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem dziecka;

- 3) opiekun mówi o dziecku w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża strofuje dziecko (np.: używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);
- 4) opiekun poddaje małego surowej dyscyplinie, jest nadopiekuńczy, zbyt pobłażliwy lub odrzuca małego;
- 5) opiekun nie interesuje się losem i problemami małego;
- 6) opiekun często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa mały;
- 7) opiekun jest apatyczny, pogrążony w depresji;
- 8) opiekun zachowuje się agresywnie;
- 9) opiekun ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji;
- 10) opiekun wypowiada się niespójnie;
- 11) opiekun nie ma świadomości lub neguje potrzeby małego;
- 12) opiekun faworyzuje jedno z dzieci;
- 13) opiekun przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
- 14) opiekun nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.

Rozdział 6

Zasady i Procedury Podejmowania Interwencji w Sytuacji Podejrzenia Krzywdzenia Małego

§ 8

1. Zasady ogólne:

- 1) Pracownicy zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małego,
- 2) W przypadku powzięcia przez pracownika podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji Dyrektorowi PCPR.
- 3) Interwencja, prowadzona jest przez Dyrektora PCPR. Dyrektor PCPR może wyznaczyć konkretną osobę do podejmowania tego rodzaju interwencji. W przypadku wyznaczenia takiej osoby jej dane (imię, nazwisko, mail, telefon) zostaną podane do wiadomości pracowników PCPR.
- 4) Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez Dyrektora PCPR.

- 5) Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony Dyrektora PCPR, wówczas osoba taka jest całkowicie wyłączona z procedury podejmowania interwencji, natomiast o sprawie należy niezwłocznie powiadomić Starostę.
- 6) Do udziału w interwencji można zaangażować specjalistów, w szczególności psychologa celem skorzystania z jego pomocy przy rozmowie z dzieckiem o trudnych doświadczeniach.
- 7) W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policję, Pogotowie Ratunkowe). Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu.
- 8) Wszyscy pracownicy i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informację z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, włączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

2. Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez pracowników.

- 1) **W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez pracownika**, osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko z dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.
Dyrektor PCPR (lub osoba wyznaczona przez Dyrektora PCPR):
  - a) przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego opiekunami;
  - b) we współpracy z psychologiem stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka;
  - c) ustalenia są spisywane na karcie interwencji (**załącznik nr 2**);
  - d) organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
- 2) **W przypadku, gdy wobec małoletniego popełniono przestępstwo**, Dyrektor PCPR sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji i prokuratury.
- 3) **W przypadku gdy pracownik dopuścił się wobec małoletniego innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę**, Dyrektor PCPR powinien

zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać pracownika podejrzewanego o krzywdzenie, dziecko oraz innych świadków zdarzenia.

- 4) **W sytuacji gdy naruszenie dobra małoletniego jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka** należy rozważyć rozwiązanie stosunku pracy z osobą, która dopuściła się krzywdzenia.

3. Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez inne osoby trzecie:

- 1) **W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez osobę trzecią (obcą, bądź spokrewnioną) Dyrektor PCPR (lub osoba wyznaczona przez Dyrektora PCPR:**
  - a) przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego opiekunami;
  - b) we współpracy z psychologiem stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka;
  - c) ustalenia są spisywane na karcie interwencji (**załącznik nr 2**);
  - d) organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
- 2) **W przypadku, gdy wobec małoletniego popełniono przestępstwo Dyrektor PCPR** sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
- 3) W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunami wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą dziecku, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, które doświadczyło krzywdzenia **Dyrektor PCPR sporządza informację do właściwego sądu rodzinnego.**
- 4) Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w punktach poprzedzających.

4. Procedura podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez jego opiekuna/rodzica:

- 1) **W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez rodziców/opiekunów Dyrektor PCPR lub osoba wyznaczona przez Dyrektora PCPR:**

- a) przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka;
  - b) we współpracy z psychologiem stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka;
  - c) ustalenia są spisywane na karcie interwencji (**załącznik nr 2**).
- 2) **W przypadku, gdy wobec małoletniego popełniono przestępstwo Dyrektor PCPR** sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
  - 3) W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że rodzic/opiekun dziecka zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina stosuje przemoc wobec dziecka (rodzic/inny domownik krzyczy na dziecko, stosuje klapsy lub podobne rodzajowo kary fizyczne), **Dyrektor PCPR sporządza informację do właściwego sądu rodzinnego.**
  - 4) Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w punktach poprzedzających.

5. Procedura podejmowania interwencji w sytuacji krzywdzenia małoletniego przez inne dziecko:

- 1) **W przypadku krzywdzenia małoletniego przez inne dziecko, pracownik będący świadkiem zdarzenia zobowiązany jest:**
  - a) Bezzwłocznie zareagować na akty agresji i przemocy;
  - b) Zdecydowanie przerwać negatywne zachowania uczestników zajścia;
  - c) Rozdzielić strony konfliktu;
  - d) Jeśli istnieje potrzeba udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej i/lub zawiadomić odpowiednie służby;
  - e) W przypadku gdy dziecko krzywdzone lub krzywdzące pozostaje w pieczy zastępczej, pracownik PCPR podejmuje działania mające na celu ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (**załącznik nr 2**). Z małoletnim stosującym przemoc omawia się jego zachowanie oraz informuje o konsekwencjach;
  - f) Powiadomić Dyrektora PCPR i opiekuna dziecka.

- 2) Gdy proces przemocy jest długotrwały i działania pomocowe nie przynoszą rezultatów, a:
- a) osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie.
  - b) osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.

Rozdział 7

Dokumentowanie i Zasady Przechowywania Ujawnionych lub Zgłoszonych Incydentów oraz Zdarzeń Zagrożających Dobru Małoletniego

§ 9

1. Każdy ujawniony lub zgłoszony incydent lub zdarzenie zagrożające dobru nieletniego ucznia, na temat którego PCPR posiada wiedzę zostaje odnotowany poprzez uzupełnienie **Karty Interwencji**, której wzór stanowi **załącznik nr 2**.
2. Karty interwencji o których mowa w ust. 1 przechowywane są w specjalnie na ten cel przygotowanej **Księdze Zdarzeń** w szafie zamykanej na klucz. Dokumentacja przechowywana będzie przez okres 5 lat.

Rozdział 8

Zasady Ochrony Danych Osobowych

§ 10

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie o ochronie danych osobowych (RODO).
2. Pracownik ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
3. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.

4. Pracownik jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych dziecka i udostępnienia tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego.

§ 11

Pracownik może wykorzystać informację o dziecku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości dziecka oraz w sposób uniemożliwiający jego identyfikację.

§ 12

1. Pracownik nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o małoletnim ani o jego opiece.
2. Pracownik, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może skontaktować się z opiekunem małoletniego i zapytać go o zgodę na podanie jego danych kontaktowych przedstawicielom mediów. W przypadku wyrażenia zgody, pracownik podaje przedstawicielowi mediów dane kontaktowe do opiekuna małoletniego.
3. Pracownik nie kontaktuje przedstawicieli mediów z małoletnim, nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie małoletniego lub jego opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.

Rozdział 9

Zasady Ochrony Wizerunku Małoletniego

§ 13

1. Pracownicy uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku dziecka.
2. Upublicznienie przez pracownika Centrum wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna dziecka.
3. Wejście mediów na teren PCPR jest możliwe jedynie za zgodą Dyrektora.
4. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych opiekuna małoletniego bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

5. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

Rozdział 10

Zasady Korzystania z Urządzeń Elektronicznych z Dostępem Do Sieci Internetowej. Procedury Ochrony Małoletnich Przed Treściami Szkodliwymi i Zagrożeniami w Sieci Internetowej oraz Utrwalonymi w Innej Formie

§ 14

1. Rodziny zastępcze zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, są zobowiązane podejmować działania zaradcze zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju
2. Rodziny zastępcze mają obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.

Rozdział 11

Zasady Ustalenia Planu Wsparcia Małoletniego Przebywającego w Pieczy Zastępczej Po Ujawnieniu Krzywdzenia

§ 15

1. Pomimo zastosowania procedury interwencji pracownicy centrum powinni po ujawnieniu krzywdy wspierać oraz zwracać uwagę na wszelkie niepokojące sygnały.
2. Jeżeli jest to możliwe, po ujawnieniu krzywdy, Dyrektor PCPR może powołać grupę wsparcia dla dziecka.

Rozdział 12

Monitoring Standardów - Zasady Aktualizacji Standardów Ochrony Małoletnich Oraz Zakres Kompetencji Osób Odpowiedzialnych Za Przygotowanie Pracowników PCPR Do Stosowania Standardów Ochrony Małoletnich

§ 16

1. Procedura aktualizowania Standardu odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.
2. Dyrektor PCPR wyznacza osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich.
3. Osoba wyznaczona przez Dyrektora PCPR monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
4. Jeśli zachodzi taka potrzeba Dyrektor wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom nowe brzmienie Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.

Rozdział 13

Zasady Udostępniania Rodzicom i Dzieciom Standardów Do Zapoznania Się z Nimi i Ich Stosowania

§ 17

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest dokumentem PCPR ogólnodostępnym dla pracowników placówki, dzieci oraz ich opiekunów.
2. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej PCPR, na tablicach ogłoszeń w siedzibie PCPR.
3. Pracownik informuje rodziny zastępcze o miejscu publikacji Standardów Ochrony Małoletnich.
4. Rodziny zastępcze zawodowe, osoby prowadzące rodzinne domy dziecka oraz osoby zatrudnione do pomocy w opiece nad dziećmi i w pracach gospodarskich są zobowiązane do stosowania niniejszych standardów postanowieniami umów odpowiednio o pełnieniu funkcji rodziny zastępczej zawodowej, prowadzeniu rodzinnego domu dziecka, o wykonywanie zadań związanych z pomocą przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.
5. Pracownik PCPR daje rodzinom zastępczym do podpisania oświadczenie, że zapoznali się z obowiązującymi Standardami i o konieczności ich realizacji (**załącznik nr 3**).
6. Rodziny zastępcze mają obowiązek zapoznania dzieci ze Standardami i konieczności ich realizacji.

7. W przypadku spotkań rodziców biologicznych z dziećmi na terenie PCPR, rodzice są informowani o obowiązujących w placówce Standardach i konieczności ich realizacji **(załącznik nr 3)**.

.....
Miejscowość i data

**Oświadczenie o Znajomości i Przestrzeganiu Zasad
Zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich
w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze**

.....oświadczam, że zapoznałam/em się ze
Standardami Ochrony Małoletnich stosowanymi w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie
w Jeleniej Górze oraz zobowiązuje się do ich przestrzegania i stosowania.

.....

Podpis

.....
Miejscowość i data

KARTA INTERWENCJI

Imię i nazwisko dziecka		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
Opis działań podjętych przez	Data:	Działanie:
Spotkania z opiekunami dziecka	Data:	Opis spotkania:
Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, inny rodzaj interwencji. Jaki?	
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji	Data:	Nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję:
Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli jednostka uzyskała informacje o wynikach/ działania placówki/działania rodziców	Data	Działanie:

.....
Miejscowość i data

**Oświadczenie Opiekun/Rodzica dziecka
o Zapoznaniu Się z Obowiązującymi Standardami Ochrony Małoletnich
w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie
w Jeleniej Górze**

.....oświadczam, że zapoznałam/em się ze
Standardami Ochrony Małoletnich stosowanymi w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie
w Jeleniej Górze oraz zobowiązuje się do ich przestrzegania i stosowania.

.....
Podpis